

Onderwerp

suppletie-aanvraag bommenregeling 2020

Opsteller	Diana van Eldik	Behandeldatum	21 januari 2020
Programma	Wonen en Stedelijke ontwikkeling	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	N.P. Vergunst		

Samenvatting

De gemeente Nijmegen heeft in de jaren 2018 en 2019 bij verschillende projecten kosten gemaakt betreffende het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog.

Via de zogeheten 'bommenregeling' van het Gemeentefonds kunnen gemeenten een suppletie-uitkering aanvragen van het Rijk voor 70% van de gemaakte explosievenopsporingskosten (excl. btw). Hiervoor dient vóór 1 april een raadsbesluit te worden verzonden naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Voorstel

Een suppletie-uitkering uit het Gemeentefonds voor de gemaakte kosten in het opsporen en ruimen van conventionele explosieven bij het Rijk aan te vragen.

Aanleiding

De gemeente Nijmegen heeft in de jaren 2018 en 2019 bij verschillende projecten kosten gemaakt betreffende het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog.

Via de zogeheten 'bommenregeling' van het Gemeentefonds kunnen gemeenten een suppletie-uitkering aanvragen van het Rijk voor 70% van de gemaakte explosievenopsporingskosten (excl. btw). Hiervoor dient vóór 1 april een raadsbesluit te worden verzonden naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Beoogde impact

Impact van dit collegevoorstel en het aansluitende Raadsvoorstel, is het vergoed krijgen van 70% van de gemaakte kosten (excl. btw) bij het opsporen en ruimen van explosieven uit de Tweede Wereldoorlog voor verschillende projecten binnen de gemeente Nijmegen.

Argumenten

hoogte van de kosten

In de jaren 2018 en 2019 heeft de gemeente Nijmegen bij verschillende projecten kosten gemaakt voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven (CE) uit de Tweede Wereldoorlog. Zie de bijlage voor een specificatie van deze projecten.

Voor deze projecten zijn CE-kosten gemaakt in de vorm van historische onderzoeken, planstudies, risicoanalyses, detectiewerkzaamheden en explosievenruiming. Deze kosten bij elkaar opgeteld leveren een bedrag op van € 2.297.616,41. Dit is een aanzienlijk bedrag op de gemeentelijke begroting en daarom is onderzocht wat de mogelijkheden zijn

om (een gedeelte van) deze kosten vergoed te krijgen van het Rijk via de zogeheten 'Bommenregeling'.

veiligheidsoverwegingen

Uit veiligheidsoverwegingen is het noodzakelijk om, voorafgaand aan bodemroerende werkzaamheden in de gemeente Nijmegen, onderzoek te laten uitvoeren naar de aanwezigheid van CE in de bodem. Deze aanwezigheid van explosieven binnen de gemeentegrenzen valt te verklaren door de zware gevechten die plaatsvonden tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hierbij springen vooral Operatie Market Garden (september 1944) en de aansluitende periode dat Nijmegen in de frontlinie lag in het oog.

Kanttekeningen

Het Rijk besloot in 1986 dat de financiële verantwoordelijkheid voor de opsporing van conventionele explosieven (CE) bij gemeenten of derden ligt, maar in uitzonderlijke gevallen kan het Rijk een tegemoetkoming in de kosten geven. Dit Bijdragebesluit werd in 2009 omgezet in de zogenaamde 'bommenregeling', die via het Gemeentefonds loopt. In 2014 is deze regeling aangepast op twee belangrijke punten:

- Waar voorheen onderscheid werd gemaakt tussen gemeenten met een vaste vergoeding, maatstafgemeenten en vangnetgemeenten, gelden vanaf 2015 voor alle gemeenten dezelfde regels. Namelijk dat **alle gemeenten** in geval van opsporing en ruiming van explosieven een bijdrage van **70% in de gemaakte kosten (excl. Btw)** van het Rijk kunnen ontvangen door het indienen van een raadsbesluit bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties(BZK), waarin de gemaakte kosten zijn opgenomen. Er hoeft geen verdere onderbouwing overlegd te worden aan het Rijk.
- Het ontvangen van een suppletie-uitkering via de bommenregeling wordt beperkt tot de werkelijk gemaakte kosten. De mogelijkheid om op basis van toekomstige kosten een bijdrage te ontvangen is vervallen¹

Als de gemeenteraad niet akkoord gaat met de aanvraag van een suppletie-uitkering uit de bommenregeling voor 2020, of als deze niet voor 1 april 2020 bij BZK wordt ingediend, dan kunnen de gemaakte CE kosten in 2021 opnieuw voor de raad worden gebracht, Het risico bestaat dan echter dat het huidige vergoedingspercentage van 70% lager uitvalt, of dat deze regeling is vervallen.

Financiën

Door het Raadsbesluit met de gemaakte kosten voor explosievenopsporing in de gemeente Nijmegen te verzenden aan het ministerie van BZK kan 70% van de gemaakte kosten (excl. btw) worden teruggekregen vanuit de bommenregeling van het Gemeentefonds. Voor de gemeente Nijmegen gaat het in dit geval om kosten gemaakt bij verschillende projecten (zie bijlage).

In totaal is voor deze projecten **€ 2.297.616,41** aan kosten gemaakt voor het opsporen van conventionele explosieven. Van dit bedrag kan **€ 1.608.331,49** worden vergoed vanuit het Gemeentefonds. De kosten zijn gemaakt binnen verschillende taakvelden. Het gaat dan bijvoorbeeld om de taakvelden wonen en bouwen, grondexploitaties, verkeer en vervoer.

¹ Zie Septembercirculaire gemeentefonds 2014, paragraaf 2.4.4 Bommenregeling

Een deel van de kosten ad **€ 100.000,00** is gemaakt voor het project Stadswaard, zoals gesteld in de Realisatieovereenkomst met de Provincie Gelderland.

Vervolg

Het geaccordeerde raadsbesluit wordt samen met een verzoek om een bijdrage vanuit het Gemeentefonds ingestuurd naar het ministerie van BZK, directie Financieel-Economische Zaken (FEZ). Deze aanvraag dient vóór 1 april 2020 bij het Ministerie te zijn ontvangen. Op basis van het raadsbesluit zal de suppletiebijdrage uit de bommenregeling, bestaande uit 70% van de aangegeven kosten, in de meicirculaire 2018 van het Gemeentefonds worden toegekend aan de gemeente Nijmegen.

De gemaakte kosten dienen verder inzichtelijk te worden gemaakt in lv3 via lastenfunctie 160 “opsporing en ruiming van conventionele explosieven”. Gebruik van deze functie is verplicht vanaf het verslagjaar 2011. De hieruit verkregen informatie wordt door het Rijk gebruikt bij het monitoren van de bommenregeling.

Ten slotte zal de gemeente Nijmegen het ontvangen suppletiegeld ad **€ 70.000,00** van het project Stadswaard binnen zes weken na ontvangst ter beschikking stellen aan de Provincie Gelderland, als opdrachtgever van dit project.

Bijlage

Specificatie projecten